

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس بالینی *Course Syllabus*

عنوان کارآموزی: کارآموزی بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده شماره درس: ۵۱۸۳۶۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دروس پیش نیاز: واحد نظری

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دانشجویان ترم ۶ مامایی کارشناسی پیوسته زمان کارآموزی: شنبه تا دو شنبه

محل کارآموزی: مراکز خدمات جامع سلامت شهری و روستایی اصفهان، مرکز بهداشت شماره ۲، مرکز مشاوره پیش از ازدواج

مسئول درس: دکتر جانی قربان زمان حضور در دفتر کار: شنبه ها ۲-۴

Email: janighorban@nm.mui.ac.ir

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۲۵

اساتید درس: اساتید گروه مامایی و بهداشت باروری

مقدمه:

دوره کارآموزی بهداشت مادر و کودک پس از فراگیری مباحث نظری بهداشت مادر و کودک با هدف کسب مهارت برای ارائه خدمات بهداشتی - درمانی در مراکز بهداشتی در جامعه تدوین گردیده است. دانشجویان در این دوره با کسب مهارت و تجربه در حیطه های شناختی - عاطفی و عملی برای ایفای نقش خود به عنوان ماما برای ارائه خدمات در مانی و بهداشتی و آموزش و مشاوره در زمینه های مختلف بهداشت مادر و کودک آماده می شوند.

هدف کلی:

- ۱- آشنایی با مشاوره باروری سالم و انجام مشاوره
- ۲- شناسایی مشکلات روشهای پیشگیری از بارداری افراد تحت پوشش مراکز بهداشتی
- ۳- آشنایی و انجام فعالیت های مشاوره، آموزش، مراقبت از کودک
- ۴- فراگیری مهارت گذاشتن IUD و مراقبت های مربوطه در مرکز مهارت های بالینی
- ۵- فراگیری مهارت رفع مشکلات احتمالی و پیگیری مددجویان استفاده کننده از روشهای پیشگیری

۶- فراگیری مهارت مراقبت های زمان قبل از بارداری، بارداری و پس از زایمان و سنین بارداری و یائسگی

۷- فراگیری مهارت واکسیناسیون

۸- آشنایی با مشاوره قبل از ازدواج

۹- آشنایی با سیستم شبکه بهداشت کشور در کلیه سطوح

۱۰- آشنایی با مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری

اهداف رفتاری:

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

- ۱: راهنمایی و مشاوره با مددجو در زمینه باروری سالم را براساس شرایط و نیاز مددجو بطور صحیح انجام دهد.
- ۲: راهنمایی و مشاوره با مددجو در جهت رفع مشکلات ناشی از استفاده از روش پیشگیری از بارداری را رابطور صحیح انجام دهد
- ۳: ضمن گرفتن یک شرح حال کامل از مددجو، ارتباط صحیح با مددجو برقرار نماید
- ۴: اندازه گیری های آنتروپومتریک کودک را رابطور صحیح و دقیق انجام دهد
- ۵: شناسایی موارد غیر طبیعی در سیر رشد طبیعی جسمی، حرکتی، عاطفی و شناختی کودک را به موقع انجام دهد.
- ۶: مشاوره و آموزش به مادر برای رفع مشکل جسمی، حرکتی، عاطفی و شناختی کودک را بطور صحیح انجام دهد.
- ۷: منحنی رشد کودکی که مورد ارزیابی قرار می دهد را به طور صحیح تفسیر نماید.
- ۸: وضعیت رشد کودک را به طور صحیح به مادر توضیح دهد.
- ۹: آموزش تغذیه انحصاری با شیر مادر و تغذیه تکمیلی و یا تغذیه جانشینی به مادر را شرح دهد.
- ۱۰: با نحوه تکمیل پرونده مادر و کودک در سامانه سبب آشنا شده و بتواند پرونده مربوطه را تکمیل نماید.
- ۱۱: کاندید مناسب جهت استفاده از روشهای رایج تنظیم خانواده رابطور صحیح تشخیص دهد.
- ۱۲: IUD را با تکنیک صحیح و با میانگین زمانی مناسب جایگذاری نماید.
- ۱۳: آموزش های ضروری پس از انتخاب روشهای پیشگیری از بارداری را به مددجو به طور کامل و صحیح توضیح دهد.
- ۱۴: مراجعات بعدی مددجویان را گوشزد نماید.
- ۱۵: آزمایشات لازم جهت پیگیری مشکلات ناشی از مصرف روش پیشگیری از بارداری را ارسال نماید.
- ۱۶: موارد منع ادامه استفاده از روش پیشگیری و آموزش های لازم را به مددجو یا مربی توضیح دهد.
- ۱۷: مشاوره قبل از بارداری را طبق آخرین پروتکل بطور صحیح انجام دهد.

۱۸: آزمایشات قبل از بارداری را ارسال کند.

۱۹: نتایج آزمایشگاهی، پاراکلینیک پیش از بارداری را بررسی و تفسیر نماید و اقدامات لازم را در این خصوص انجام دهد.

۲۰: مراقبت های سنین باروری (۱- گرفتن پاپ اسمیر و تفسیر آن و ارجاع در صورت نیاز، ۲- معاینه پستان و ارجاع موارد غیر طبیعی و آموزش خود آزمایی به مددجو، ۳- معاینه لگن و درمان و موارد غیر طبیعی در محدوده وظایف و ارجاع موارد غیر طبیعی و ارسال آزمایشات ضروری) را بطور صحیح انجام دهد

۲۱: مراقبت های سنین یائسگی (آموزش و مشاوره در موارد گر گرفتگی، مشاوره پیشگیری از پوکی استخوان، بیماریهای روحی و افسردگی، کم خوابی و ارجاع در صورت نیاز و آزمایشات ضروری) را بطور صحیح انجام دهد.

۲۲: آزمایشات روتین دوران بارداری را ارسال نماید و جواب های آنرا تفسیر کند و در صورت نیاز ارجاع دهد.

۲۳: داروهای مکمل را تجویز و نحوه استفاده از آن را به مددجو توضیح دهد.

۲۴: معاینات کامل بارداری را بطور صحیح انجام دهد.

۲۵: آزمایشات پاراکلینیک مورد نیاز زن باردار را ارسال نماید

۲۶: ارزیابی سلامت جنین را بطور صحیح و دقیق انجام دهد و در صورت نیاز ارجاع دهد.

۲۷: علائم هشدار در طی حاملگی را به زن باردار به روشنی و صحیح آموزش دهد.

۲۸: با مددجو در مورد تغذیه دوران بارداری بطور صحیح مشاوره نماید

۲۹: آموزش های لازم را در طی سه ماهه اول، دوم و سوم به مددجو ارائه نماید

۳۰: موارد نیاز ویزیت مددجو به وسیله پزشک را به مددجو توضیح دهد و توصیه های لازم را ارائه نماید.

۳۱: معاینات پس از زایمان را انجام دهد، موارد غیر طبیعی را تشخیص دهد و در صورت نیاز ارجاع دهد.

۳۲: آموزش های لازم پس از زایمان را بطور صحیح ارائه دهد.

۳۳: با مشاوره با مددجو مشکلات احتمالی (جسمی، روحی، روانی و اجتماعی) را شناسایی و در صورت امکان راهنمایی کند و یا ارجاع دهد

۳۴: تلقیح انواع واکسن به شکل صحیح را انجام دهد.

۳۵: رعایت زنجیره سرد، و نکات مربوط به تلقیح هر واکسن را به مربی شرح دهد.

۳۶: آموزش مادر در مورد عوارض هر واکسن و نحوه برخورد با آن را انجام دهد

۳۷: مواردی که تلقیح واکسن ممنوع است را برای مربی لیست نماید.

۳۸- با نحوه فعالیت در مراکز بازدید شده (مرکز روستایی، خانه بهداشت، مرکز بهداشت شماره ۲، مرکز مشاوره قبل از ازدواج، مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری، آشنا شده و نحوه ارائه خدمات را تحلیل نماید.

روش تدریس (شیوه ها و رویکردهای آموزش بالینی):

روش آموزش مستقیم مهارت بالینی، بحث گروهی، ایفای نقش

- آموزش بالینی از طریق حضور دانشجو در مراکز بهداشتی درمانی و انجام فعالیتهای مربوط به واحدهای بهداشت مادر و کودک مامایی - تنظیم خانواده - واکسیناسیون انجام می شود. انجام فعالیتهای مربوط به وسیله دانشجو تحت نظارت مستقیم استاد بالینی انجام می شود. در صورت نیاز ابتدا توسط استاد بالینی و سپس به وسیله دانشجو تحت نظارت مستقیم استاد بالینی انجام میشود.

ملزومات مورد نیاز تدریس بالینی:

فضای مناسب آموزشی در مراکز خدمات جامع سلامت

فعالتهای فراگیران:

ارائه case report و بحث در مورد گزارش مورد نظر به وسیله دانشجویان دیگر و ارائه راه حل های مختلف توسط دانشجویان - تجزیه و تحلیل راه حل ها و نتیجه گیری نهایی

- روش Role play در مورد Case های مشاوره باروری سالم و انجام مشاوره به روش ایفای نقش در ساعات آخر کارآموزی

- مشارکت فعال در انجام فعالیتهای بالینی و تجزیه و تحلیل و بازتاب در خصوص فعالیتهای انجام شده

- مرور مباحث نظری پیش نیاز فعالیتهای بالینی

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی (فرم ارزشیابی):

عمومی (مطابق با لاگ بوک):

ارزشیابی صلاحیت عمومی: ۳ نمره

اختصاصی (مطابق با لاگ بوک):

ارزشیابی صلاحیت اختصاصی: ۱۷ نمره

سیاستها و قوانین دوره:

۱- اخلاق اسلامی، حرفه ای و حفظ شئون اسلامی و دانشجویی و همچنین حسن ارتباط با بیماران، مراجعین و کارکنان واحد مربوطه رعایت گردد.

۲- حضور مرتب و تمام وقت طبق برنامه در کلیه ایام کارآموزی الزامی است.

۳- در صورت غیبت غیر موجه بیش از $\frac{1}{10}$ کارآموزی و کارآموزی در عرصه ارزشیابی صفر خواهد بود.

۴- غیبت موجه بیش از $\frac{1}{10}$ به حذف کارآموزی و تکرار آن بر اساس برنامه ریزی مجدد و اخذ مجدد واحد در نیمسال بعدی خواهد بود.

۵- غیبت موجه کمتر از $\frac{1}{10}$ طول مدت کارآموزی، با هماهنگی استاد و مدیر گروه مربوطه قابل جبران است.

۶- غیبت غیرموجه کمتر از $\frac{1}{10}$ طول مدت کارآموزی با موافقت مدیر گروه و استاد مربوطه با کسر نمره و جبران غیبت به میزان دو برابر صورت خواهد گرفت.

۷- پوشیدن یونیفرم و نصب اتیکت تأیید شده مطابق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه برای کلیه دانشجویان الزامی است.

References:

- ۱- کهن، شهناز و همکاران، بهداشت مادر، کودک و باروری (در همه گیری کووید ۱۹)، انتشارات کنکاش، ۱۴۰۰
- ۲- کلیشادی، تغذیه در کودکی و نوجوانی، ۱۳۸۵.
- ۳- کانینگهم، و همکاران. بارداری و زایمان ویلیامز، ترجمه بهرام قاضی جهانی و همکاران. انتشارات گلپان. ۲۰۲۲ (فصول مشاوره قبل از بارداری، مراقبت‌های دوران بارداری و تنظیم خانواده).
- ۴- راهنمای جامع مراقبت‌های ادغام یافته کودک سالم/ مولف گروه مولفین الهام طالچیان و دیگران. به سفارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اداره سلامت کودکان. قم: اندیشه ماندگار، ۱۴۰۰
- ۶- هیو تیلور - لوبنا پل - امره سلی. آندوکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری اسپرووف، ترجمه فاطمه داوری تنها و همکاران. انتشارات آرتین طب. ۲۰۲۰
- ۷- بوکلت مراقبت‌های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات خارج بیمارستانی)، مراقبت سلامت/دانش آموخته مامایی، ۱۴۰۲

Online Data Bases:

- دستورالعمل‌های وزارت بهداشت و درمان و آخرین جزوات موجود در مورد مراقبت مادر باردار (طرح مراقبت‌های ادغام یافته) کودک سالم و ناخوش،
واکسیناسیون: قابل دسترس در

WWW.fhp.hbi.ir

WWW.PHC-ISF.IR

اهداف رفتاری مورد انتظار در واحد واکسیناسیون

اهداف رفتاری	تاریخ
مشاهده تلقیح انواع واکسن به شکل صحیح مشاهده رعایت زنجیره سرد، و نکات مربوط به تلقیح هر واکسن مشاهده نحوه آموزش در مورد عوارض هر واکسن و نحوه برخورد با آن به مادر مشاهده مواردی که تلقیح واکسن ممنوع است	روز اول
تلقیح انواع واکسن به شکل صحیح با کمک استاد رعایت زنجیره سرد، و نکات مربوط به تلقیح هر واکسن با کمک استاد آموزش در مورد عوارض هر واکسن و نحوه برخورد با آن به مادر با کمک استاد	روز دوم

تشخیص مواردی که تلقیح واکسن ممنوع است با کمک استاد	
تلقیح انواع واکسن به شکل صحیح زیر نظر استاد رعایت زنجیره سرد، و نکات مربوط به تلقیح هر واکسن زیر نظر استاد آموزش در مورد عوارض هر واکسن و نحوه برخورد با آن به مادر زیر نظر استاد تشخیص مواردی که تلقیح واکسن ممنوع است زیر نظر استاد	روز سوم الی آخر

اهداف رفتاری مورد انتظار در واحد مامایی

اهداف رفتاری	تاریخ
انجام مشاوره و مراقبت های پیش از بارداری با کمک استاد تشکیل پرونده و انجام مراقبت های دوران بارداری با کمک استاد انجام مراقبت های پس از زایمان با کمک استاد انجام مراقبت های میانسالی با کمک استاد انجام مراقبت های سالمندی با کمک استاد	روز اول آخر
انجام مشاوره و مراقبت های پیش از بارداری زیر نظر استاد تشکیل پرونده و انجام مراقبت های دوران بارداری زیر نظر استاد انجام مراقبت های پس از زایمان زیر نظر استاد انجام مراقبت های میانسالی زیر نظر استاد انجام مراقبت های سالمندی زیر نظر استاد	روز دوم الی آخر

اهداف رفتاری مورد انتظار در واحد مراقبت از کودک و مشاوره باروری سالم

اهداف رفتاری	تاریخ
تشکیل پرونده و انجام مراقبت از کودک با کمک استاد انجام مشاوره باروری سالم با کمک استاد	روز اول
تشکیل پرونده و انجام مراقبت از کودک زیر نظر استاد انجام مشاوره باروری سالم زیر نظر استاد	روز دوم الی آخر